Еженедельная газета Нуринского района

НҰРА

№ 25 (4686)
СУББОТА,
23 июня
2001 года

Газета издается с 1 мая 1963 года

ГАЗЕТА ВЫХОДИТ НА КАЗАХСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ

ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

День печати

Согласно Указу Президента Республики Казахстан ежегодно 28 июня в стране отмечается День печати. Этот день выбран именно потому, что десять лет тому назад 28 июня 1991 года, в Казахстане за многие годы впервые был принят Закон "О печати и других средствах массовой информации", который отменил цензуру, провозгласил свободу слова и предоставил читателям, в целом всем гражданам возможность для выражения различных мнений по интересующим их вопросам и проблемам. Благодаря печатному и устному слову, телевизионным передачам, население узнает о свежих новостях, получает нужные сведения и советы, подробные разъяснения по вопросам экономики, культуры, образования, знакомятся с состоянием социальной жизни горожан и тружеников сел.

Велико значение периодической печати в жизни общества. Сколько событий, реформ выпало на долю нашего поколения. В каждом случае, особенно в трудное время, читатели часто ищут ответы и объективную оценку тому или другому событию, прежде всего в прессе. В связи с этим журналистам надо много знать, уметь сопоставлять и анализировать факты и примеры, мыслить всесторонне и масштабно. Конечно, все это не приходит само собой, а в результате глубоких знаний жизненного процесса и повсеместного кропотливого труда. И хотя газета живет только один день и ее строки читаются всего один раз и уже не перечитываются, — нет печатного слова, которое бы обладало более сильными мерами воздействия на читателя, чем газета. Поэтому она должна чувствовать пульс жизни, своевременно отзываться на все перемены, события и силу газетного слова следует полнее использовать для воспитания населения, особенно молодежи. Ведь периодические издания являются общественным воспитателем, влияющим на сознание людей и эффективным средством укрепления веры в завтрашний день и наше будущее.

В жизни общества конкретное место отводится и местной печати, которая тесно связана с населением, освещает хозяйственные и социальные проблемы сельчан. Непременными условиями привлечения внимания простых тружеников к местной печати являются доступность, конкретность, простота материалов, понятные рядовому читателю. Газета "Нура" на казахском и русском языках постоянно информирует своих читателей о новостях района и области, заседаниях коллегии и сессиях районного маслихата, работе хозяйствующих субъектов, рассказывает о праздновании в районе Дня Республики, Дня Независимости, Нового года, Наурыза, Международного женского дня, Праздника единства народа Казахстана, Дня Победы, Дня Конституции, а также всех профессиональных праздников. На своем долгом пути газета старалась и старается жить интересами и проблемами своих читателей, объективно освещать вопросы села, дать необходимую информацию по району на различные темы. В "районке" постоянно публикуются статьи о важных сельскохозяйственных компаниях, таких, как весенний сев, заготовка кормов, уборка урожая. Газета рассказывает о ходе подготовки хозяйств, предприятий, учреждений, объектов соцкультбыта к работе в осенне-зимний период, об итогах прошедшего отопительного сезона. С помощью специалистов и руководителей на страницах газеты даются разъяснения о пенсиях, пособиях, новых законах, публикуются материалы на педагогические, медицинские, юридические, спортивные темы, статьи о работе пожарной службы, ОДП и отдела внутренних дел. Один раз в квартал "Нура" информирует население о социально-экономическом положении района, комментирует цифры и факты.

В газете публикуются материалы, посвященные разъяснению долгосрочной программы главы государства "Казахстан-2030", выполнению поручений Президента, решений акимов области и района. В связи с 10-летием Независимости Республики Казахстан открыта рубрика, где "районка" рассказывает о достижениях района в экономической и социальной жизни, трудовых победах хозяйств и успехах школ по обучению и воспитанию подрастающего поколения.

Много лет в газете работают журналисты Б. Бекмагамбетов, Л. Гордиенко, Н. Шевченко, Ш. Бильгишбаева, которые со знанием дела освещают вопросы сельского хозяйства, социальной жизни, вопросы образования, здравоохранения и культуры, постоянно оказывают практическую помощь внештатным авторам. Вносят весомую лепту в улучшение содержания газеты, обеспечение многообразия ее тем и направлений, в разъяснение и пропаганду всего нового в жизни района.

В целом газета — отражение времени, в котором мы трудимся и живем. В такое сложное время, как и всем, районной газете постоянно нужна помощь. В связи с этим мы очень благодарны акиму района Д.М. Кусаинову, заместителю акима района А.К. Есмагамбетовой, секретарю районного маслихата Т.Р. Рахимбекову и заведующему районным финансовым отделом Н.А. Баранову, которые, несмотря на финансовые трудности, своевременно находят нужные средства для печатания газеты "Нура" в областной типографии, всегда поддерживают нас словом и делом. За все это, им большое спасибо!

28 июня — День печати, наш профессиональный праздник. И приятно сознавать, что мы причастны к большому отряду журналистов республики, которая не так давно стала суверенной и сейчас готовится отметить свой десятилетний юбилей Независимости. Тяжел труд журналистов, в том числе и "районки", которая сейчас, может быть, и есть единственный источник информации для наших читателей. В это сложное время газета должна не только рассказывать о буднях и проблемах сельчан, но и быть светом в окне, приносить им радость и тепло.

Сердечно поздравляю наших внештатных авторов, журналистов и работников районной газеты "Нура" с профессиональным праздником — Днем печати, желаю всем крепкого здоровья, творческих удач, достатка в семьях, благополучия и оптимизма.

Д. АХМЕТОВ,
редактор газеты, член Союза журналистов Республики Казахстан.

Құрметті "Нұра" газетінің қызметкерлері!

Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың Жарлығы негізінде жыл сайын маусым айының 28-ші жұлдызында елімізде Баспасөз күні аталып өтіледі. Бұл барлық басылымдар мен ақпарат саласы қызметкерлері үшін айтулы мереке. Өйткені олар өткен уақыт ішіндегі атқарылған жұмыстарына жан-жақты шолу жасап, алдағы кезеңдегі тұрған маңызды міндеттерін айқындайды. Өзінің 69 жылдық тарихында "Нұра" газеті ауданымыздың экономикалық, әлеуметтік жағдайы туралы, шаруашылық пен жалпы ауыл өмірі жайында үнемі жазып келеді. Аптасына бір-ақ рет шығуына және өзінің шағын көлеміне қарамастан ол аудан әкімшілігінің, аудандық мәслихаттың шешімдерін, экономикалық реформа барысын, шаруашылықтардың жұмыстарын, кәсіпкерліктің алға жылжуын, мектеп өмірі мен денсаулық сақтау, қоғамдық тәртіпті нығайту және басқа да өзекті мәселелерді газет бетінде жариялауда.

Үнқағазда беріліп жатқан материалдар "Қазақстан-2030" стратегиялық бағдарламасына, Президентіміздің тапсырмалары мен облыс, аудан әкімдерінің шешімдерін орындау барысына арналған. Биыл Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне он жыл толуына байланысты газет бетінде арнаулы рубрика ашылып, аудан экономикасының нығаюына, өркендеуіне сүбелі үлес қосып жатқан шаруашылықтар, абзал азаматтар, соғыс және еңбек ардагерлері жайында да мәліметтер берілуде. Бұның өзі жастарды отан сүйгіштікке, туған өлкені қадірлеуге баулып, оларды жан-жақты етіп тәрбиелеуге зор ықпал жасайды.

Күнделікті өмірдегі кездесіп жататын өзекті мәселелерді әр түрлі тақырыппен жан-жақты, терең тұрғыда жұртшылыққа талдап түсіндіру, оларды оқырмандарға уақытында жеткізіп отыру - журналистердің міндеті. "Нұраның" алған бағыты мен мазмұны Сіздердің кәсіби шеберліктеріңізге, талаптарыңызға және білімдеріңізге тікелей байланысты. Сіздермен бірге әрқашан адалдық, адамгершілік, парасаттылық сезімдері болып, халыққа қажымай-талмай қызмет ете беріңіздер.

Аудандық "Нұра" газетінің ұжымын алда келе жатқан Баспасөз күнімен шын жүректен құттықтаймыз. Барлықтарыңызға шығармашылық табыс, жақсы денсаулық, отбасыларыңызға мол береке, баянды бақыт тілейміз.

Д. ҚҰСАЙЫНОВ,
аудан әкімі.
Т. РАХЫМБЕКОВ,
аудандық мәслихаттың хатшысы.

Уважаемые работники газеты "Нура"!

28 июня в нашей стране, согласно Указу Президента Республики Казахстан, отмечается День работников печати.

Ваша работа всеобъемлюща и наглядна. Пресса по природе своей сторонник всех прогрессивных преобразований. Деятельность корреспондентов требует систематического пополнения информационного поля. Интеллектуальный труд, умственное напряжение, общение с широкими слоями населения — постоянные спутники журналистов.

Районная газета "Нура", имеющая 69-летнюю историю, является единственным источником информации о жизнедеятельности сельчан, ходе социальных и экономических преобразований, успехах и трудностях, достижениях и просчетах. Несмотря на небольшой объем, в газете освещаются актуальные вопросы сегодняшнего дня, ход реализации долгосрочной программы "Казахстан-2030", работа по выполнению поручений Президента, решений акимов области и района, социальные преобразования, развитие малого и среднего бизнеса. В связи с 10-летием Независимости Республики Казахстан на страницах газеты открыта рубрика и публикуются различные материалы по этой тематике.

Следует подчеркнуть, что вам всегда надо помнить, что степень объективности статей зависит от уровня осведомленности и грамотности, образованности и культуры каждого журналиста. От вас, корреспонденты, читатели всегда ждут весомых публикаций, интересных репортажей. Избегайте субъективизма и предвзятости в освещении материалов.

Поздравляем весь коллектив с праздником! Желаем Вам и впредь держать руку на пульсе времени, придерживаться принципов общечеловеческих ценностей. Счастья, здоровья, новых творческих успехов и свершений.

Д. КУСАИНОВ,
аким Нуринского района.
Т. РАХИМБЕКОВ,
секретарь районного маслихата.

"АҚҚОЛҚА" — МЕКТЕП - ИНТЕРНАТЫ

Бағытымыз Ақколқа ауылы, көшбасшымыз "Қарақойын" ауылының әкімі Нұрышов Жүсіпбек. Осы өңірдің, көз жеткісіз саумал даланың сырын бес саусақтай жетік білетін ақ жарқын азамат Талдысай тойынан алған әсерін жасыра алмай келеді. "Қазір, дейді ол - қарға адым жерде Қарақойын, әудем жерде Жанбөбек. Жанбөбек жердің де, ердің де аты. Менің айтып келе жатқаным, мынау көктемгі бозарып жатқан боз даланың иесі де киесі атанып отырған замандасым әрі осында жылдар бойы аға жылқышы болған Жанбөбек Жұмабайұлының қара шаңырағына соқпай өтуге болмайды, дегені бар-ды. Жолай еріп келе жатқан серіктерінің де жай жапсарына қарап әзілі мен әңгімесі жарасқан Жүсекең осы өңірдің халқымен тіл табысқан, іскер де көпшіл, сыйлы азамат екенін байқатты. Біз иен далада жалғыз үй қыстап, жайлап, күзеп отырып бүгінге жеткен маңайында жарықтан басқаның бәрі бар тылсым тыныштық әлемінде тірлік етіп жатқан байырғы жылқышы, досы Жанбөбектің үйіне келдік. Ортамызда теңіздіктердің тұрмыс тіршілігімен танысып, ауыл өміріндегі әркилы қимыл-харакеттерді көзбен көріп, қызық қуанышын бөлісіп келе жатқан жолсеріктеріміз осы газеттің редакторы Дыбыс Жыржысұлы ағамыз, Нұра ауданы әкімшілігінің бас маманы Мұхитдинова Бақыт Сағындыққызы, Ақколқа ауылының азаматы Қожабеков Сабыр Қожабекұлы мен зайыбы Төленова Зұлкия Серікбайқызы сынды пейілдері жарасқан заманымыздың жан семіртер жақсылары болды. Жылқышы дастарханында ақ нан, ірімшік, құрт маймен қабат бетінде бес елі кілегей қаймағы қалқыған сары қымыз сапырылды. Әзілі жарасқан әкім отырғандарды ду күлкіге бөледі. Енді туған жерінің атымен өз аты аталған қасиетті даланың табиғи таза қазақы мінезі жүзінен көрініп тұрған Жұмабаев Жанбөбектің шерткен сырына құлақ түрелік. Бұл жердің аты Сары жалпақ деп аталады екен. Себебі қарға адым жерде сары алтынның саф кенті болса керек. Табанның астында алтыны бар, тасасында ұл-қызы ойнаған, байлығы тасыған байтақ өлкені жылқышы жігіт сол бір ат құлағында ойнаған дәуірімен салыстыра байыппен әңгімеледі.

- Ауылымыздың сырын егжей-тегжейлі білетін Нұрышов Жүсіпбек пен мына отырған Сапар мен Зұлкиядай ешкімде білмейді. Құлын мен тайдай тебісіп өскен жігіттер ғой. Енді сол сыйластықты балаларымыз жалғастырды. Айдаладағы бізге ат басын тіреген сіздерге сондай разымын. Ел-жұрттың жайын біліп қуанып қалдым. 1997 жылға дейін 16 жыл жылқы бақтым. Жанбөбек ауылының жылқышысы болғаныма дән разымын. Әйтпегенде, мына Жүкең замандас осында атбасын тіремес те болар, - деп жымиды палуан денелі, жылы жүзді жігіт ағасы.

Әкесі Жанбөбектің Жұмабай марқұм ақтылы қой өрбіткен Теңіздің ел алқаған қойшысы болған екен. 1947 жылы дәл осы жерде еңбегін сіңіріп, ертеректе дүниеден өтсе керек. Жанбөбек атақты Еспембет байдың тұқымы, әрі түгін тартсаң майы шығатын жер жаннаты алтынды өлкенің бел баласы. Өйтсе, отағасы қайдан осал болсын. Адамы топырағына тартып ержетеді десек, мың жылқы айдаған байдың тұқымы әлі де бесаспап жағдайда ақтылы жылқы айдап, алалы қой бағуда екен. Қарақойын жөнінде мың жылқы айдаған жер екенін көшпенділер тарихымен сабақтастыра отырып, романға арқау еткен жазушы да кең көсілте қалам сермеген болса, жергілікті ақынымыз Серік Ақсұңқарұлының ұшқыр қиялын тербеген жері де осы өңір болса керек. Осыдан 40 шақырымда кең көсілген Қарақойын жерін мекендеген сайын даланың салихалы тұрмысын көріп неге шаттанбасқа, - деді ол Сапар мен Зұлкияға қарап мұртынан жымиып.

БӘРІ ДА БАЛА ҮШІН

Жанбөбектің Жандарбек атты жалғыз ұлы Ақмоланың Астрахан ауданында өндірісте істейді екен. Даладағы әкенің қаладағы келіні мұғалима. Олар тату-тәтті кейінгілерін біліммен қаруландыруда көрінеді. Ұлы ұяға қонып, қызы қияға самғаған ауыл азаматы бәйбішесі қайтқалы тоғыз жыл өтсе де, үш қызын бүлдіршіндей етіп өсіріп, кейінгі зайыбынан тағыда бес сәби сүйіп, емен-жарқын өмір сүріп, балаларының қамы үшін нарықтың қиын кезеңінде қиналмай өмір сүруде. Мұндай азаматтарды төрт аяғын тең басқан рухы биік ұлтымыздың атпал азаматтары десек болғандай. Жолай атбасын тіреп, алыс жолда жетер жер, барар бағытымызды түзеп келе жатқан біз Жұмабаев Жанбөбектің шаңырағынан дәм татып, ілгері жылжыдық.

Мұндағы бағытымыз күн еңкейіп бесін болар шақта Ақколқа ауылындағы мектеп-интернатына барып, ондағы ел аузына ілігіп білім бұлағымен сусындап жатқан шопан балаларымен жолығу-тын. "Көрінген таудың алыстығы жоқ" дегендей жолбасшымыз "Қарақойын" ауылының әкімі Нұрышов Жүсіпбек мырза бұл міндетін де мінсіз өтеді. Әуелі Ахметов Мұхитбек сынды төрағаның әзірге ел аралап көктемгі науқанды жұмыстармен жүргенін таныстырып өтті. "Атына заты сай" қарақойындықтар осыдан 8 шақырым "Ақколқа" жауапкершілігі шектеулі серіктестікті өздерінен бөлініп шыққан тұңғыш ұлдарының отауы ретінде ұстайтын көрінеді. Осы Қарақойын мектебінде Ақколқа шопандарының 16 баласы оқиды. Немерелерін қалай қамқорлыққа алса, бұлар да дәл солай. "Үйіңнен 40 қадам алыстасаң, мүсәфірсің" (арабша-жолаушы) дегенді бала күннен естуші едік. "Ақколқа" ауылының президенті Жақсыбаев Жанбөбек Қабылдаұлы өзіне сенім жүктеп билікті берген 23 отбасының, яғни жүзге тарта адамның еңбегін алаңсыз атқаруына жауап ретінде, осы "Қарақойын" ауылынан жеке меншік көп бөлмелі бір пәтер сатып алғанда, оған манағы он алты балаға жатахана ашып бергені көрегендіктің, білгендіктің белгісі десек болғандай. Бұл әрине біздің ауданымыздағы ең алғашқы және игеруге тұрарлық құнды бастама. Жанбөбек сынды басшысына сенген ата-аналар балаларына ой бөлмейді. Амандық болса барып-келуін әбден шешкен өздері сайлаған ұлдарына дән разы.

Көптің басын қосып, алқалы топқа әрдайым жақсы ісімен көрініп жүрген ауыл әкімі мектеп-интернаттың оқушылары өздері кезекпен кірісіп он алтысы бір үйдің баласындай бір қазаннан тамақтанып отырған манағы жатахана төрінде былайша сыр шертті:

- Көрдіңіздер, бәрі өз үйлеріндегідей екенін, не ішіп не жеймін демейді. Күллі шығынды жаңағы "Ақколқа" жауапкершілігі шектеулі серіктестіктің президенті Жақсыбаев Жанбөбек Қабылдаұлы өзі көтереді. Өзі бір мың болғыр. Ауылшаруашылығы институтын бітірген. Экономист, есеп-қисабын бұлжытпай, қарыз-парызсыз атқаруда. Әр үйде біреудің қас-қабағына қарағаннан осында емін-еркін тек білім алуға ғана қараса нұр үстіне нұр ғой. Бір жыл болды, сенбіде келіп өз көлігімен алып кетеді. Төрт жұмыскері бар. Жакупова Айнагүл есімді тәрбиешісі бар. Он жыл бала бақшада істеген, орта білімді. Балаларға бапты, кішпейіл. Айдарханова Аида аспазшы, екеуі де балалармен бірге келіп, бірге кетеді. Ермекбаева Назира-тазалаушы. Бұл да Ақколқаның өз кісісі. Досымбекова Айнагүл деген тағы бір тәрбиеші істейді. Өз балаларындай қарайды. Тәрбиелік жұмыстар мектепте толық жүріледі. Тамақты "Ақколқа" ЖШС өзі беріп тұрады. Еш уақыт үзілмейді. Жатахана жылы, таза, жарық. Моншаға түседі. Яғни тамағы тоқ, киімі көк десем болғандай,- деп болып тұрған істі мақтанышпен таныстырып берді ауыл әкімі.

Теледизоры төр алдында сайрап тұр. Біз барғанда балалар "Хабар" арнасына көз тігуде екен. Әңгімеге қанық болған біз енді шағын жатахана бөлмелерін аралап өттік.

- Үш мезгіл тамақтанамыз. Қолдан кеспе жасаймыз. Кезекшілікке шығамыз. Ұн, қант, картоп бәрі жеткілікті. Тазалық жабдықтары тегін, - дейді балалар бірауыздан. Әр бала күніне 150-180 теңгенің тамағын ішеді. 16 балаға шаққанда 2-3 мың теңге деген сөз, үзілмейді. Ата-аналар жарыққа айына әрқайсысы 200 теңге төлейді. Балалар түгелдей дәрігери байқаудан өтіпті. Сабақтан әсте қалмайды. Жакупова Айнагүл Астананың қызы екен. Қаладан көрген тәрбиесін балаларға үйретуде. Ақколқаның басында 1-4 сынып бар. 11 бала оқиды. Балалар әредік осында туған күн кештерін белгілейді. Үйлерімен хабарласып тұрады. Ата-аналар Жанбөбек Қабылдаұлына дән разы. Бәрі сенеді, ол нағыз еңбекшіл азамат екенін осыданақ көруге болады.

"Ағаны көріп іні өсер" дегендейін, мұндағы мектеп-интернатты қай жағынан да әзір дүниені шын - шырғасын шығармай зыр жүгіріп бітіріп, ілкімді істің баянды болуына үлес қосып жүрген Қожабеков Ержан Сабырұлының еңбегі де көп көңілінен шығуда екен.

Алыстан ат өксітіп келіп, көз жеткізген мұндай игі бастаманы көпке таратуды парыз санадық. Бәрін де тек балаға арнаған халқымыздың жақсы қасиеттеріне балап, үлкен әсермен келген ізбен кері қайттық. Бәрі де көңілдің көк жиегінен орын алды.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

ПОДВЕДЕНЫ ИТОГИ ПО ЧС

Пока ситуация под контролем

Основные направления деятельности в области предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера на сегодня определяются стратегией развития нашего государства до 2030 года и задачами, поставленными Президентом Республики Казахстан Н.А. Назарбаевым в послании к народу Казахстана.

Районной комиссией по чрезвычайным ситуациям во исполнение Закона Республики Казахстан "О ЧС природного и техногенного характера" проводится определенная работа, направленная на защиту населения, окружающей среды и объектов экономики от ЧС и последствий, вызванных ими.

Сформированная районная комиссия по чрезвычайным ситуациям в составе 13 человек, является руководящим органом по координации деятельности районных комитетов, управлений, местных исполнительных органов, хозяйствующих субъектов независимо от форм собственности.

В целях выполнения специальных мероприятий ГО и ЧС в мирное и военное время на территории района созданы 10 служб гражданской обороны и чрезвычайных ситуаций:

- оповещения и связи,
- охраны общественного порядка,
- противопожарная,
- медицинская,
- инженерная, дорог и мостов,
- автотранспортная,
- энергетики,
- торговли и питания,
- защиты животных и растений,
- радиационной и химической защиты.

Районной комиссией по ЧС отработаны все мероприятия, запланированные на 2000 год начальником ГО и ЧС области и района. Это позволило добиться значительного снижения материального ущерба и недопущения пострадавших и погибших людей при возникновении чрезвычайных ситуаций в районе.

Всего в 2000 году на объектах сельского хозяйства проведено 10 комплексных учений, 50 объектовых тренировок, в том числе 42 в общеобразовательных учебных заведениях. Отработано 81 командно-штабных учения. Все это позволило охватить занятиями основную массу жителей района.

Ежемесячно согласно графику проводятся тренировки по оповещению и сборов отрядов экстренного реагирования. Так, за последний квартал 2000 года в ходе этих тренировок были оповещены личный состав пожарной части, районного узла телекоммуникаций, ДЭУ-48, АТП, районного отдела внутренних дел, медицинской службы, аварийно-технической группы. Сбор личного состава организовывается в течение часа, что показывает работоспособность на случай ЧС. В ходе тренировок было задействовано максимальное количество автотехники, инженерной техники, автомашины по пожаротушению, скорые для экстренной медицинской помощи.

В ходе командно- штабных учений полученные сигналы оповещаются до хозяйств района по телефонной связи через узел телекоммуникаций и через диспетчера районного департамента сельского хозяйства.

Для связи с областным центром на РУТ имеется радиостанция. Отряды экстренного реагирования для практического выполнения работ созданы с составом 52 и 32 человека, они имеют 48 и 26 единиц техники.

Одним из основных очагов создания чрезвычайных ситуаций и приносящих материальный ущерб экономике района является пожарная обстановка. В 2000 году пожарной службой района потушено 28 пожаров. Спасено материальных ценностей на сумму более 1 млн. тенге. По сравнению с 1999 годом количество пожаров уменьшилось на 7%. Экономические потери составили 786950 тенге, это на 35% меньше, чем в 1999 году. От пожара пострадал один человек, получивший ожоги 2-3 степени.

За указанный период уничтожено 1 здание, 2 головы КРС, 83 тонны сена, 1 единица техники. Увеличилось количество пожаров на объектах предпринимательства (3 случая за 2000 год). Ущерб на данных объектах является значительным и составил 409250 тенге.

Большинство пожаров происходит в жилом секторе (19), что около 70% от общего количества. Экономические потери от них составили 338900 тенге.

Пожарной службой принимаются определенные меры по устранению нарушений правил пожарной безопасности. Так, к административной ответственности привлечено 327 человек, приостановлена работа 47 агрегатов, печей, помещений, находящихся в пожароугрожающем состоянии, отключено 204 пожароопасных участка электросети.

В целях обеспечения безопасности дорожного движения на дорогах района в зимний период 2001 года создана команда поиска людей при снежных заносах на дорогах. В данную команду вошли дорожная группа, группа скорой помощи, охраны общественного порядка, пункта питания, всего 20 человек.

Районным штабом по ЧС разработаны мероприятия по ликвидации последствий ЧС на дорогах, очистке дорожного полотна от снежных заносов, устойчивому функционированию объектов в зимний период, оказанию медицинской и технической помощи людям, застигнутым непогодой, подготовке пунктов обогрева, питания, ночлега. В районе создан необходимый резерв ГСМ для техники, участвующей в аварийно-спасательных работах.

А. РОМАНЕНКО,
председатель комиссии по ЧС Нуринского района.

Бақтыкелдінің төртінші көктемі

ҚОЙЛЫ АУЫЛ ТЫНЫСЫ

Әкесі Амангелді ел ортасына сыйлы, еңбексүйгіш, елгезек жан. Көп жылдар ауыл шаруашылығы науқандарының бірінен қалмай, жыл он екі ай қызу еңбек ортасында жүрді. Көктем, жаз, күзде егін салып, шөп шауып, орақка қатынасса, қыс бойы мал бағып шығатын. Бала мінезді бесаспап маманды ауылдастары "біздің Аужекең" деп құрмет тұтып кеткен-тін. Әкеге қарап бала өссе, оның несі жаман. Амангелдінің балалары, шүкір, иманжүзді, инабатты боп қанат қақты. Бәрі де еңбексүйгіш, елгезек және ауыл шаруашылығының жетекші екі саласына да жетік, бейім болып өсті. Соның бірі, әке сенімін ақтап, арнайы оқу орнын тәмамдап, дипломды мал маманы атанған Бақтыкелдісі болатын. Туған ортасына оралып, бөлімшеге қызметке орналасқанда, әрине, әке-шеше қуанышында шек болмады. Бұдан соң кешікпей отау тікті, атына сай Ақбөкен есімді келін түсірді. Одан Эльмира, Аяулы, Жандос деген немерелер дүниеге келді.

Бірақ, табиғи құбылыс, өмір заңы өз алдына, ал сол тылсым тіршілік қазығы-экономика заңы тіптен бөлек. Кім ойлаған, заманның аяқ астынан өзгеріп сала берерін. Қол созсаң, қиналдым десең, ауыл басшылары былай, ауатком, аупартком боп оған көмек көрсету үшін бәйек болатын кеңес дәуірі ес жиғызбай құрдымға кетті. Жоғарыға телміріп үйренген бейбақтардың күні мүшкіл, болашағы неғайбыл болды. Мал басы күнкөріс қаракеті-айырбасқа түсіп, мамандар да, шопандар да дел-сал күй кешті. Бұл аз болғандай қызметтегілерге қысқарту мен ұзақ мерзімді төлемсіз еңбек демалысына шығу тықыры келіп жетті.

- Олай ойланып, былай ойланып, оқып бітірген кәсіби мамандығыммен таза қоштасуға бел будым,- дейді қазірде аға шопан Бақтыкелді Төлеуов. - Бұдан жас шағымда да, шәйшәй қойым, шәй қойым, деп қойшының құт таяғын ұстағаным бар. Ал қазір, иншалла, салаға ғылыми негізде тереңірек үңілуге оқыған-тоқығаным баршылық. Әрине, маусымдық науқандарда тыс көмексіз қиындау. Әбүйірге, бүгінгі таңда оларды басқа елді мекеннен іздеп әуре-сарсы болмаймыз. Алайда, кез келген шопан төл қабылдауға да, жүн қырқуға да өзінің туғанын, жақын-жұқынын тартады. Бір сөзбен, жаны ашыр сенімді адамдарға иек артады. Қойшы таяғын қолға алғалы, шүкір, көш бастаушылар қатарында келемін. Мысалы, былтыр әр 100 саулықтан 95-тен қозы алдым. Бірақ, жетістігіме көңілім тоймады. Содан биылғы мерекелі жылға

ерте бастан жан-жақты дайындықпен келдім. Ол дегеніңіз, төлдеген саулықтардың жазғы бағым-күтімін дұрыс ұйымдастырып, табиғат байлығын барынша пайдалана білуде жатыр. Ал жаздың аптап ыстығында, шыбын атаулының өрбіген шағында, мұның өзі оңай міндет емес. Әлбетте, тәжірибе жинақтаған шопандар ерте тұрып, кеш жатуды әдетке айналдырады. Сөйтіп, малды таңертеңгі және кешкі салқында жайып, ыстық уақытта көлеңкелетуге тырысады. Одан қалды, шамашарқына қарай жайылым-суатты да мезгіл-мезгіл ауыстыруға тырысады. Әйтсе де, әділі керек, мұндай амалды кез келген қойшы жүзеге асыра алады деп айту қиын. Сайып келгенде, шопанның басты міндеті — қалайда қоздағаннан кейін әлсіреп, салмақ түсірген саулықтардың қоңын күйек алуға дейін талап деңгейіне жеткізу болып табылады. Біздің отар күйекке өте жақсы күйде түсті. Осыдан барып ұрықтану шарасы сапалы өткерілді. Әлбетте, өткен қыстың қиындықтары оңайға түспеді. Әсіресе жуанның жіңішкеріп, жіңішкенің үзілер шағы, төлдеу мерзімі жақындағанда жарғақ құлағымыз жастыққа тимеді. Ақбөкен екеуміз кезек алмасып, бәйек болдық. Нәтижесінде, еңбегіміз жанып, отарға отар қостық - 379 саулықтың соңына 379 қозы ерттік. Бұл егемен еліміздің тәуелсіздігінің онжылдық мерейтойына арналған отбасылық еңбек шашуымыз. Әрине, алда әлі де үлкен белес, жауапты міндеттер тұр. Қазан айына дейін мал басын, соның ішінде жас төлді аман сақтап, шаруашылық есебіне кіргізу, ең бастысы. Айтпақшы, қазір бізде есеп әдеттегідей желтоқсанның аяғында емес, қазаннан қазанға дейін жүргізіледі. Себебі осы айда, келісім-шартта көрсетілгендей, қозыларды бөліп, санап береміз. Егерде шетінетпей жеткізсек, 100 қозыдан 20-сын өзіміз аламыз. Былтыр тіптен 30 болған. Бірақ, айлығымыз осының ішінде еді. Биыл ай сайын еңбекақы төленетін болды. Одан бері де, жалпы мал басына 3 пайыз заңды шығын шығарылуы тиіс. Әлбетте, қай шопанның өзім дегенде өзегі ауырмайды.

Жыл қорытындысында қойшы бұдан да ұтыс көзін табады. Әрине, ол үшін шығын бермеуі керек. Қысқасы, осындай-осындай еңбек адамына тиімді шараларды және басқа да салаға қатынасты оңтайлы тәсілдер шартта көрсетілген. Қазір қойшы мен шаруашылық әкімшілігі арасында осындай құжат жасалынып, екі жақты келісімге келеді. Әділі керек, осының бірі де болмас еді, егерде Отарбаев Қанат сынды білікті маман, тәжірибелі басшы билік басына келмегенде. Оның іс-қимылына, шопандарға, жалпы еңбек адамына жасап отырған қамқорлығына ауылдастары дән риза.

Иә, Бақтыкелді Төлеуовтың бұл төртінші көктемі. Дипломды былай қойып, қолына қойшының таяғын алған сала маманының әлі де талай-талай тың белестен көрінеріне күмән жоқ. Әрқашанда еңбегі жанып, бақ жұлдызы жарқырап жол сілтесін!

Боташ БЕКМАҒАМБЕТОВ,
"Изенді" акционерлік қоғамы.

Суретте: озат шопан Бақтыкелді Төлеуов.

Оралман ана тілегі

Ауыл әкімі "Тәуелсіздіктің - 10 жылдығы" мерейтойына қатысып отырған сонау Монғолиядан аңсап келген оралмандар отбасы барын айтты. Татулыққа не жетсін, Тәуекелден не кетсін, екеуінде бастан кешірдік-ау. Белді бекем буып, білек сыбана еңбек етіп жүрген мұндағы туыстарымның жақсы жағдайын көріп қуанып қалдым. Әуелде отыз отбасы атбасын тіреп содан алтауы мекенденіп қалса керек. Марқұм Мұратхан Қозықайұлының өзі өлседе жанұясы отағасының жетелеп келіп орналастырған Талдысай ауылындағы жағдайын көріп, аруағына бас идім. Өзі осындағы орта мектепте математика пәнінен мінсіз дәріс беріп тұрса керек. Уақыт келіп бақиға аттанған Мұратхан артына жақсы сөз, жарым ырыс тастап кеткен екен. Ауыл әкімі Төлеубек Темірбекұлы бізге осы жанұяның бүгінгі тірегі, іскер әйел, көп балалы ана Мүкеңнің жарын таныстырды: - Әкесі өлсе де, балаларымның әкесін көрген ағалары өлмесін. Зейнеткер-ұстаз, аса қадірлі ағамыз Тұрлыбеков Мажиттен бастап Талдысай азаматтары, осы мектептің жас директоры Әміров Бостанұлы Еркеш, Жүнісов Рыспай Кошмағамбетұлы, Төленов Темірбек Төлеубекұлы бастаған күллі халқын той күні біздің де қасиетті мекенімізге айналған Талдысай ауылының 40 жылдығымен құттықтаймын,- деді.

Бұл жанұяда екі қыз, төрт ұл өсіп келеді. Алды жоғары мектептерді тәмәмдады. Орта мектепті де, жоғары мектептерді де қызыл дипломмен бітіру осы жанұяның басты мақсаты іспетті. Білім "инемен құдық қазғандай" аса ауыр еңбек. Оңай олжа болмақ емес. Әкелеріне тартқан олар кілең "бестіктер" екен. Тұңғыштары Сәулегүлі Қарағанды мемлекеттік университетінің манағы түлектерінің бірі. Қуанышқаны осында информатика және компьютерден дәріс береді. Райханы КарМУ-дың математика факультетінің 3 курсында үздік оқиды. Қуанышбегі осында 11 сыныптың үздігі, алдыңғы аға-әпкелерінің жолын қууға әзір тұр. Жібектей сызылып, жіті басып жігітінің шаңырағын шайқалтпай осылайша Атамекенінде әп-әдемі тұрмыс құрып жүрген сіңіліме мыңда бір алғыс айтқым келеді. Алған бағытың оң болсын, айналайын. Әке шаңырағы биік болсын. Босағаңда байлаған "Нива" көліктеріңді игілікке ұстап, талдысайлықтарды ұнмен, нанмен қанымдап отырған диірмендеріңді мектептен кейін жұмыстатып нарық кезінде дамылсыз қызмет жасап жатқан ұл-қыздарың өсіп өркендеп, әке жолын қуып, бір-бір маман иесі, жанұя басы болсын демекпіз.

Тіршіліктің аманшылықта болып қызығын көргеннен өзге не қуаныш бар. Міне ГАЗ-53 машинасы да жолға шығуға әзір тұр. Қора толы мал, көл-көсір дастархан бәр-бәрі жарасым тапқан Талдысайда отырған оралмандар отбасының бүгінгі жайы осылай. Отанына оралып, отағасының түтінін тік ұшырған оралман ана, той иелерін ыстық ықыласпен қабылдаған талдысайлықтарды 40 жылдық қуаныштарымен қызу құттықтады.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

Қарағанды облысы, Нұра ауданы әкімінің аппараты бос әкімшілік мемлекеттік лауазымға орналасуға ашық конкурс жариялайды:

1. Изенді ауылы әкімі аппаратының бас маманы - 1 бірлік (Д-6).

Лауазымдық жалақысы қызмет өткерген жылдарына байланысты 5819 теңгеден 7843 теңгеге дейін.

Функционалдық міндеттері:

- Аппаратта кеңсе ісін жүргізуді қамтамасыз етеді;
- құжаттарды қабылдап, жөнелтеді;
- азаматтардың өтініш, хаттарының қаралуын ұйымдастырады;
- аудан әкімінің және оның орынбасарларының шешім, өкімдерінің орындалуын жүзеге асырады;
- салық жинауды ұйымдастырады;
- азаматтардың хал-актілерін тіркейді;

Үміткерлерге қойылатын талаптар:

- жоғары кәсіптік білім. Біліктілігін көтерген жағдайда орта кәсіптік біліммен де жіберіледі. Қазақстанның 2030 жылға дейінгі "Стратегиялық дамуын", "Мемлекеттік қызмет туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы" Заңдарын білу.
- Қызмет міндетін атқару үшін қажет басқа да білімдері болуы керек.

2. Экономика және кәсіпкерлікті қолдау комитетінің бас маманы - 1 бірлік (Е-7).

Лауазымдық жалақысы қызмет өткерген жылдарына байланысты 5819 теңгеден 7843 теңгеге дейін.

Функционалдық міндеттері:

- ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуының, салық, бюджет, ақша - несие саясаты бойынша болжамдарын және индикативтік жоспар бөлімдерінің жобасын жасауға қатысу;
- жергілікті бюджетке салық түсімін жетілдіру, талдау және бақылау жасау;
- бюджет қаржысының тиімді жұмсалуына бақылау жасау;
- аймақтық бағдарламалар және аудан әкімі тапсырмалары бойынша жедел ақпараттарды жинақтау.

Үміткерлерге қойылатын талаптар:

- Жоғары кәсіптік білім. Мемлекеттік қызметте 1 жылдан кем емес өтілі болса, немесе екі жылдан кем емес жұмыс тәжірибесі болғанда, орта кәсіптік білімге де рұқсат етіледі.
- Қазақстан Республикасының Конституциясын, Азаматтық Кодексін (Жалпы бөлім), Қазақстанның 2030 жылға дейінгі "Стратегиялық дамуын", "Мемлекеттік қызмет туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы" Заңдарын білу.
- Аталмыш санаттың лауазымдары бойынша функционалдық міндеттерді атқару үшін басқа да міндетті білімдерді білу керек.

Конкурс республикалық ақпарат құралдарында (10.12.99 ж. "Егемен Қазақстан", 11.12.99 ж. "Казахстанская правда" газетінде) жарияланған бос әкімшілік мемлекеттік лауазымдарға орналасуға конкурс өткізулердің қағидасына сәйкес өткізіледі.

Д-6, Е-7 санаты бойынша сынаққа жіберілген үміткерлерді тестіден өткізу үшін мемлекеттік қызмет істері жөніндегі Агенттігінің Қарағанды облысы бойынша басқармасында құжаттарды қабылдау мерзімі біткеннен соң 3 жұмыс күннің ішінде белгіленген тәртіппен өтеді.

Бос лауазымдық қызметке қандидаттарды тестіден өткізу бағдарламасына Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 2 шілдедегі "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы" Заңын, Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі "Мемлекеттік қызмет туралы" Заңын білуге арналған тестілерді қалыптастырады.

3. Аудандық мәдениет бөлімінің меңгерушісі - 1 бірлік (Е-3).

Лауазымдық жалақысы қызмет атқарған жылдарға байланысты 13004 теңгеден 17558 теңгеге дейін.

Функционалдық міндеттері:

- Ауданның мәдени ұйымдарына ұйымдастырушылық басшылық жасау;
- мәдени іс шараларын ұйымдастыру және өткізу;
- ауыл мәдениетін дамыту бағдарламасын жүзеге асыру;
- мәдени мекемелерге әдіскерлік көмек көрсету және материалды-техникалық базасын нығайту мәселелерін шешу.

Үміткерлерге қойылатын талаптар:

- жоғары кәсіптік білім. Мемлекеттік қызметте бір жылдан кем емес өтілі немесе осы санаттағы функционалдық міндеттеріне сәйкес салаларда екі жылдан кем емес жұмыс тәжірибесі, немесе салаларда мемлекеттік тапсырыс негізінде мемлекеттік қызметкер-лерді даярлау және қайта даярлаудың мемлекеттік бағдарламалары бойынша оқу;
- Қазақстан Республикасының Конституциясын, Азаматтық Кодексін (Жалпы бөлім), Қазақстанның 2030 жылға дейінгі "Стратегиялық дамуын", "Мемлекеттік қызмет туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы" Заңдарын, заңнамалық және осы санаттағы мемлекеттік лауазымдарды мамандыруға сәйкес салалардағы қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының нормативті-құқықтық актілерін білуі керек.

Осы санаттағы қызметі бойынша функционалдық міндеттерін атқару үшін білу керек.

Е-3 санаты бойынша сынаққа жіберілген үміткерлерді тестіден өткізу құжаттарды қабылдау мерзімі біткен соң 3 жұмыс күннің ішінде одан тестіленген тәртіп бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет істері жөніндегі Агенттігінің ақпарат және тестіден өткізу орталығында өтеді. Мекенжайы Астана қаласы, Бейбітшілік көшесі, 2 үй.

Әңгімелесуге жіберген үміткерлер оны тестілеуден өткеннен кейін Нұра ауданы әкімінің аппаратында үш жұмыс күні ішінде өтеді.

Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар **472410 Нұра ауданы, Киевка кенті, Кеңес көшесі 50 үйге,** конкурс аудандық "Нұра" газетінде жарияланғаннан кейін 15 күнтізбелік ішінде тапсырылуы тиіс. **Анықтама телефондары: 21632, 22543, факс: 22880.**

Конкурсқа қатысудың шығынын (конкурс өтетін жерге келу және тұру азаматтардың өздері көтеріп алады).

Нұра ауданы әкімінің аппараты.

ДЕНЬ ПАМЯТИ И СКОРБИ

В РАЙЦЕНТРЕ СОСТОЯЛСЯ МИТИНГ, ПОСВЯЩЕННЫЙ ДНЮ ПАМЯТИ ЖЕРТВ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕПРЕССИЙ, ГОЛОДА 30-Х ГОДОВ, РАСКУЛАЧИВАНИЯ, ДЕНАЦИОНАЛИЗАЦИИ, ДЕПОРТАЦИИ НАРОДОВ.

Открывший митинг аким п. Киевка Б.М. Тайбеков в своем выступлении сказал, что "сталинская политика геноцида превратила Казахстан в сплошной лагерь переселенцев. Обширные территории нашей земли стали запретными зонами, были обтянуты колючей проволокой и обставлены сторожевыми вышками. Под жернова репрессий попадали не только отдельные личности, но и целые народы.

Не миновала горькая судьба политических репрессий и казахский народ. Причем тоталитарная система уничтожала в первую очередь высокоинтеллектуальную элиту народа. За все эти годы из числа интеллигенции было репрессировано более 100 тысяч, почти 24 тысячи человек расстреляны. Как отметил Президент Н.А. Назарбаев: "Логика проста: чтобы лишить народ чувства национальной гордости и национального достоинства, надо уничтожить его память, культуру, интеллект".

Обо все этом мы помним. И эта память о миллионах безвинных жертв политических репрессий должна быть предостережением для нынешних поколений, чтобы не допустить повторения трагедий прошлого. Общество, которое мы строим, должно стать гарантом демократии. Как гласит народная мудрость, трагедии истории не повторяются, если о них помнят, если из них извлекают уроки".

На митинге выступил заместитель акима района АП. Романенко: "Только с обретением независимости РК общественность узнала правду о насильственной коллективизации и голоде начала 30-х годов, унесших жизни половины казахского населения и свыше двухсот тысяч представителей других национальностей.

В Казахстан за время репрессий насильно было переселено 5,5 млн. человек. Всех их обвинили в измене Родине.

Депортация народов началась в 1937-38 годах. Так, в 1937 году с Дальнего Востока были высланы корейцы (18,5 тыс. хозяйств). В 1941 году свыше двухсот тысяч немцев были вывезены из Поволжья. В 1943 году было произведено переселение калмыков в восточные районы. В 1944 году в Казахстан депортировано около 90 тысяч семей чеченцев и ингушей. Установить точную цифру о количестве депортированных в Нуринский район на начало 40-х годов не представилось возможным из-за противоречивости приводимых в разных источниках сведений. Но согласно "Сводке по вселению спецконтингента по Карагандинской области", в тот отрезок времени в наш район подлежало депортации 400 семей чеченцев, 4500 – немцев. Все они, изгнанные из родных мест, потерявшие права и свободу, стали узниками, и это клеймо еще долгие годы довлело над ними, пока не был принят Верховным Советом РК 14 апреля 1993 года Закон о реабилитации жертв политических репрессий.

Не без помощи коренного населения спецпереселенцы смогли достойно перенести муки депортации. Для многих из них Казахстан стал второй родиной. К тому времени особенно тяжелый репрессивный меч, геноцид испытал на себе казахский народ и поэтому, наверное, он с глубоким пониманием отнесся к депортированным.

Непродуманная сплошная коллективизация на казахской земле повлекла за собой массовый голод в 1931-33 годах. Имеются разные цифры погибших от голода в республике. В одних источниках – 1 млн. 300 тыс. человек, в других – 1,5 млн. Президент страны Н. Назарбаев в своей работе "Хранить память, крепить согласие" отмечает, что жертвами голода и репрессий стали только в 1932-1933 годах 1 млн. 750 тыс. человек, или 42 процента от всей численности казахского населения республики. Были потери и среди людей других национальностей. Например, численность узбеков сократилась на 2,5 процента, украинцев – на 3,4 процента. По оценочным данным, в 1932-33 годах погибло две трети грудных детей, а среди детей школьного возраста – больше половины.

Эти зловещие факты говорят о намеренной, целенаправленной программе истребления казахского народа. Большая часть интеллигенции высказывалась против проводимой в то время политики, за что поплатилась новыми волнами репрессий в 1935-38, 50-х годах.

Трагедия народа не завершается этим периодом. Жестким преследованиям и репрессиям подверглись участники декабрьских событий 1986 года. Реабилитация незаслуженно репрессированных в разные годы состоялась через 50, 10 лет, но какой ценой! У каждого из нас есть близкие, родственники, подвергшиеся репрессиям, депортации, раскулачиванию. На сегодняшний день в нашем районе проживают 154 человека из числа репрессированных, ныне реабилитированных, в Киевке – 45 человек. Из всех бывших союзных республик Казахстан больше других пострадал в период тоталитарного режима: голод 30-х годов, политические репрессии, многолетние испытания ядерного оружия, экономические катастрофы.

Этот День памяти и скорби, отмечаемый ежегодно 31 мая, будет нам вечным напоминанием о том страшном в истории времени. Эти печальные страницы истории останутся в нашей памяти".

На митинге также выступили секретарь районного маслихата Т.Р. Рахимбеков, жители райцентра Б. Акибаев, А. Камзин, ветеран педагогического труда К.А. Интыкаев, М.А. Абдулов, выразивший великодушному казахскому народу благодарность за приют и помощь репрессированным в те страшные годы.

Собравшиеся на митинг жители райцентра почтили память погибших минутой молчания, был совершен намаз, а затем всех их пригласили на поминальный дастархан, организованный рядом организаций и коммерческих структур райцентра: отделом труда и социальной помощи населению, ГЦВП, отделом культуры, ДК, районными библиотеками, кафе "Лакомка" (А.Я. Лужбин).

Помнить – это нужно для живых. Вечная память жертвам голода и политических репрессий!

Л. ГОРДИЕНКО.

ЖАНШИН ӘУЛЕТІ УӘДЕГЕ БЕРІК

Соңғы жылдары өңірде мал шаруашылығының, соның ішінде ірі караның өресі тарылып, көп жерде одан таза жұдә отырғандары жасырын емес. Сонда "Қайнар" жауапкершілігі шектеулі серіктестіктің оны керісінше өркендетуінде, дамытуында қандай сыр жатыр екен?

- Ешқандай да сыр жоқ, - деді бізбен әңгімесінде шаруашылық директоры Сейтжаппар Нығметов, - Малды саусаң-сүт, сойсаң-ет, сатсаң-ақша. Бұдан қандай зиян таппак?! Әрине, саланың өзіне тән ерекшеліктері бар. Біріншіден, жыл он екі ай ұштасып, қабаттасып жататын бейнеті мол ауыр еңбегі. Екіншіден, егіншіліктегідей жыл қайырымын жыл соңында қайырып ала алмайсың. Үшіншіден, мал шаруашылығының шығыншылдығы бағым-күтімнің технологиясында әу бастан бар. Бірақ, бұл жерде, мәселе соны бұлжытпай орындауда жатса керек. Ол үшін, сөз жоқ, берік құнарлы жемшөп қоры мен оны талап тұрғысынан үнемді ұқсата білетін адам - малшы қажет.

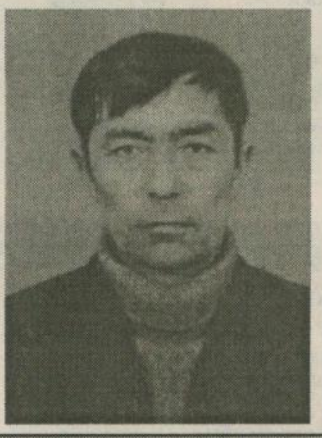

МАЛДЫ АУЫЛ ТЫНЫСЫ

Бүгінде шаруашылықта,- дейді сөзін сабақтаған Сейтжаппар Алшынбекұлы бір мыңнан астам мүйізді ірі қара бар. Олар жасына қарай үш топқа бөлінген. Негізгі бағытымыз, бордақылауға бағышталған. Дегенмен төл қабылдау, ол төлді жетілдіру, білікті малсақ жандардың болмаса, көрінгеннің қолынан келе беретін шаруа емес. Әбүйірге қарай, біз мал басын ғана емес, олардың бұрыннан келген жылы орнын-қораларын да сақтап қалған болатынбыз. Одан беріде көптеген жөндеу-жаңарту жұмыстарын жүзеге асырдық. Мысалы, былтыр бұрнағы бірінші бөлімше аталып келген қыстақты жауып, мал басын бүтіндей ауылдың күнбатысындағы кешенге ауыстырдық. Мұныңыз малға да, жанға да өте қолайлы тиіп, баршаның көңілінен шығып жүр. Мұның бәрінен де өндірілетін өнімнің өзіндік құнын төмендетіп, рентабелділік көзін ашуға да себебін тигізіп отырғанын айтсаңызшы. Мәселен, бір ғана көлік шығынын алатын болсақ, қазір үнем көзі елеулі боп тұр. Ол қалай? Ол кейінгі үш жылдан бері мал шаруашылығына ауыл шаруашылығы техникасын мейлінше аз пайдалануымыздан. Малшылар жазы-қысы атарба, атшанамен жұмыс істейді. Әлбетте, олардың еңбегі ескеріліп бағаланып отырады. Қызығы күні бүгінге дейін аты әйгілі байырғы малшы Иса Жаншиннің әулеті көш басын ешкімге берер емес. Биыл да, міне, төл алу науқанын ойдағыдай аяқтап, алға шықты. Мұнымен өкшелес Сенбай Хамзин, Сергей Барабанов келеді. Бұлар да төл алу жоспарын артығымен орындады. Қазір малшылар табиғат төсінде, суы таза, жайылымы мол жайлауда ең байлықты емірене емуде, малдарын қоңдандырып, жетілдіре түсуде.

Иә, Тасауат жерінде ұрпақтан ұрпаққа мирас боп дәстүр жалғастырған Байсал, Бормала, Құлан, Болтай сияқты адамға да, малға да жайлы жайлау баршылық. Атақты малшы, көптеген мемлекеттік наградалардың иегері Иса Жаншин осылардың соңғысын мекендеген. Жанында баласы Ержан мен күйеу баласы Сүлеймен Төлеубаев мал бағады. Исекең біраз жасты жасап тастаса да, әлі де ширақ, ілкімді. Байырғы "Урал" мотоциклімен онда-мұнда шапқылап тұратын көрінеді.

- Болтай өңір түгілі, іргелес жатқан қалың қазаққа кезінде белгілі, имандылық жолын ұстанған сыйлы адам болған,- деп бастады әңгімесін Исекең. - Болтай айтты деген қағиданы сонау бала кезімнен білемін. Ол кісінің дегені кітап сөзіндей болған ғой. Мінекей, жайлауымыз осы кісінің бейітінің жанында, содан барып Болтай жайлауы делінеді. Аруағына ризамын, мал-жанымыз, шүкір, аманшылықта, жылма-жыл осы жерді жайлаймыз. Мал басы аман, қазірдің өзінде жап-жақсы қонданып қалды. Әлі алда жаз-күз айлары бар. Әрине, суаттың, жайылымның молшылығы дұрыс қой. Бірақ, байлық көзін дұрыс, ұқыпты пайдалана білу керек шығар. Өз басым суды да жөнсіз ластатпауға, жайылымды да есепсіз таптатпауға тырысамын. Жанымдағы балаларымды да осыған бейімдей тәрбиелеп келемін. Ол үшін әредік жайылымды да, суатты да айырбастап отырған абзал. Әрине, малдың бір мезгіл көлеңкелеп тыныштағаны да қажет-ақ. Ол үшін бізде арнайы қоршау бар. Несін айтайын, "мал баққанға бітеді", дейді. Малшы болу оңай кәсіп, жеңіл міндет емес. Көзімді осы кәсіппен ашып, осымен келе жатырмын ғой. Биыл отбасы күнкілінен асып, ашық уәдеге кетіп тұрмыз. Мына егемендігіміздің 10 жылдық мерейтойына біз де қолдан келгенше өзіміздің үлесімізді қоспақпыз. Ол дегеніңіз, мал басын шетінетпей, жас төлді аман сақтау, жаз-күз айларын барынша пайдаланып, қаралардың жоғары қондылыққа көтерілуіне жету боп табылады.

Иә, Жаншин әулеті уәдеге берік. Сөз соңында іс тұратынына ауылдастарының да ешбір шүбәсі жоқ.

Боташ БЕКМАҒАМБЕТОВ,
"Қайнар" ЖШС.
Тассуат ауылы.

Суретте: озат малшы Иса Жаншин.

НАС ПОЗДРАВЛЯЮТ

Уважаемые работники редакции "Нура"!

Почта и газета "Нура" неразрывно связаны. Вы создаете газету. Мы ее доставляем до ваших читателей. В День печати примите самые искренние поздравления с Вашим профессиональным праздником! Желаю всему коллективу здоровья, добра, мира, творческих удач и процветания газете. Пусть в каждом доме нашего района будет читатель вашей газеты "Нура", ведь именно в ней отражаются наиболее важные жизненные вопросы, касающиеся почти всех отраслей. Кроме того, в ней отражены все знаменательные даты и праздники, все чаще и чаще появляются новые имена, значит — газете верят, ее уважают и любят.

Н. КАЗАНЦЕВА,
начальник районного узла Государственной почты.

* * *

Уважаемые сотрудники газеты!

Примите самые сердечные поздравления по случаю профессионального праздника — Дня печати.

Желаем вам всегда оставаться любознательными, принципиальными, внимательными и объективными. Пусть ваши помыслы и ваше творчество всегда приносят читателю веру в завтра и правду дня сегодняшнего.

Очень хорошо, что на страницах нашей "районки" освещаются история района, жизнь земляков различных поколений. Вот только, к сожалению, исчезли ответы на острые публикации, что в свою очередь влияет на авторитет газеты в целом, ведь не все вокруг так гладко, как мы об этом читаем.

От всей души желаю коллективу редакции острого пера, смелости, огромного желания идти в ногу со временем и больших творческих успехов.

П. БЫЧЕК,
директор районного узла телекоммуникации.

* * *

Уважаемые журналисты!

Президиум совета организации ветеранов войны и труда от всей души поздравляет коллектив редакции газеты "Нура" с профессиональным праздником — Днем печати. Выражаем большую благодарность за проделанную работу по освещению жизни и деятельности старшего поколения, пропаганде боевых и трудовых традиций, воспитанию подрастающего поколения.

Очень много редакция опубликовала материалов, связанных с Днем Победы, Днем пожилых и инвалидов. Президиум совета ветеранов не мыслит своей работы без связи с вашим коллективом — коллективом, где работают люди с чутким и отзывчивым сердцем, люди, которые стараются помочь окружающим морально, а порой и материально. Желаем вам крепкого здоровья, счастья, благополучия и огромных успехов в Вашей творческой деятельности на благо нашего общества.

Президиум совета ветеранов Нуринского района.

* * *

Уважаемые журналисты!

Коллектив отдела внутренних дел Нуринского района от всей души поздравляет вас с Днем казахстанской печати.

Печать всегда была, есть и будет духовной пищей людей. А сегодня, когда отсутствует радио, она играет важную роль в получении информации о жизни в районе, своевременно и доходчиво разъясняет различные темы по сельскому хозяйству, промышленности, народному образованию, медицине и многие другие.

Уметь чувствовать слово, информировать событие, точно выражать свои и чужие мысли — вот абсолютно необходимые качества для журналиста. Будьте и впредь ближе к людям, сопереживайте их трудностям и мгновенным радостям. Надеемся на наше дальнейшее взаимопонимание и сотрудничество, всегда будем рады видеть вас у себя для совместной работы. Мира и благополучия в ваших домах и семьях, творческих успехов в работе, крепкого здоровья и семейного счастья!

Руководство и весь личный состав Нуринского РОВД.

* * *

Уважаемые сотрудники "районки"!

Примите от нас самые наилучшие поздравления по случаю профессионального праздника — Дня печати. Ваша газета всегда играла и играет значимую роль в жизни населения района. Для многих организаций и учреждений она стала рупором важнейших событий, профилактической деятельности. Для нас, работников противопожарной службы — это важнейший источник статей предупреждающего характера, информационное издание, через которое мы можем донести до жителей района заметки на противопожарные темы.

Хотелось бы и дальше видеть вас, уважаемые журналисты, своими союзниками, не терять нашего взаимного понимания и всегда ощущать поддержку друг друга. Творческих успехов вам, крепкого здоровья и процветания вашей газете!

С поздравлениями, весь личный состав ПЧ- 39 Государственной противопожарной службы.

Құттықтаймыз!

Өткірдің жүзі,
Кестенің бізі
Өрнегін сеңдей сала алмас.
Абай.

Бұл өлең жолдары аудандық "Нұра" газетінің редакциясына, басқа да ақпарат беттерінде жұмыс істейтін қауымға арналып айтылған сияқты. Миллион сөз ойлап, соның тек бірін ғана, тоқетерін, түйінін таңдау қандай қиын десеңізші! Міне, тілші болу-осындай ауыртпалығы мол мамандық.

Аудандық "Нұра" газетінің беттерінде мектеп тіршілігі туралы, аудандық білім бөлімінің жұмыстары жөнінде көп материалдар басылып тұрады. "Білімді ұрпақ - болашағымыз", - деп Президентіміз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев айтпақшы, білім әлемінің барлық тыныс-тіршілігінен осы редакция тыс қалып жатқан жоқ. Жақында өткен "Еркетай", "Өнер қарлығаштары" атты оқушылар арасында өткен конкурстың әділқазылар алқасында редакция қызметкерлері бір апта жұмыс істеді. Газет бетіндегі "Мектеп өмірі" бөлімінде апта сайын білім теңізіндегі жаңалықтар шығып тұрады. Ауыл мектебі туралы оқушылар, ұстаздар жазған мақалалар тағы да осы бөлімде жарық көреді.

Аудандық білім бөлімі "Нұра" газетінің редакциясына мектеп туралы мақала жазып, өркендеуге ат салысып жатқандары үшін ризашылығын білдіре отырып, мерекелерімен құттықтап, шығармашылық табыс тілейді.

С. ЖҰМАБЕКОВ,
аудандық білім бөлімінің меңгерушісі.

ВОСПОМИНАНИЯ О САКЕНЕ

ИЗ ПИСЕМ В РЕДАКЦИЮ

В 1932 году по приглашению родного брата апай Кульбарам (жены Сакена Сейфуллина) Батырбекова Бозтая я выехала из села Кокмольдир Нуринского района в город Алма-Ату. Встретила меня жена Бозтая Батырбекова Кульзапран, которая и отвела на подготовительные курсы медицинского института. Здесь я увидела много всякого, что в дальнейшем повлияло на выбор профессии. Только взглянув на муляжи, скелеты человека, я сразу отказалась от того, чтобы учиться в этом вузе, и сама выбрала Алма-Атинский зооветеринарный институт. После подготовительных курсов я успешно сдала экзамены и стала студенткой этого вуза.

Окончив два курса, внезапно получила известие от брата Айнабекова Салыка и апай Кульбарам, что скончалась моя мама. Все бросив, я приехала домой в село Жолымбет, где проживали родители и брат. После похорон жила еще месяца два дома, поддерживая родных, пока однажды отец не сказал мне, чтобы я ехала назад учиться и, обязательно закончив, возвращалась назад.

Помню, как тогда Сакен Сейфуллин пообещал устроить большой той по случаю завершения учебы и в честь первой дипломированной казашки в нашем краю — дочери Мухамедина Оразбека. Я часто по выходным бывала у Сейфуллиных, и они меня всегда поддерживали, желали хорошей учебы, быть внимательной и в будущем стать настоящим специалистом сельского хозяйства. На одной из встреч мне довелось познакомиться со многими товарищами Сакена, среди которых были: Сабит Муканов, Беимбет Майлин, Ильяс Жансугуров. А когда Сакен представлял меня им, то с гордостью сказал: "Я уверен, что у Амины большое будущее. Она обязательно будет иметь правительственные награды за свой добросовестный труд, за достигнутые успехи в сельском хозяйстве".

И его пророчества сбылись. Надеюсь, что я оправдала доверие своих родных и близких. Мой труд принес большую пользу сельскому хозяйству и немалую радость и удовлетворение мне самой.

Вспоминая свои студенческие годы, на ум приходит тот далекий и жестокий 1937 год, когда однажды, находясь в доме Сейфуллиных и нянча их сынишку Аяна, я стала свидетелем страшных событий. К дому подъехала черная машина, из которой вышли три сотрудника НКВД. Старший из них сказал Сакену: "Давай, собирайся". При этих словах жена Кульбарам упала без сознания, а я подхватила Аяна и стала успокаивать его.

Через некоторое время арестовали и их, отправив с сыном в Кокчетав, где по дороге мальчик заболел и умер.

После реабилитации Сакена Сейфуллина апай Кульбарам вернулась в Алма-Ату, где ей дали квартиру и она забрала к себе 3-х девочек умершего брата Бозтая и его жены Кульзапран, воспитала их, дала высшее образование.

Я до сих пор хорошо помню Сакена как кристально чистого человека. Он поражал окружающих своим огненным темпераментом, большим и добрым сердцем, ясностью мысли, принципиальностью, бескорыстной душой. К тому же он был красив, с лицом бойца, с сердцем поэта, с глазами мыслителя. Его имя будет жить вечно.

А. Оразбекова,
ветеран труда, заслуженный ветврач РК.

Всем, кому хоть что-то известно о месте проживания Садыкова Серика Жагапаровича, 1938 г.р., или какие-нибудь другие сведения, касающиеся этого человека, проживавшего до 1996 года в с. Балыктыколь, просим сообщить в суд Нуринского района.